

NĒEMII

Yá pò kú láe bee guu

Neemii lá yá pò kè Ezala lá guu gbea yá dàu a siuwē. Neemii láá yá pò a kè azia yá musu láe. Neemii ku sa'ona Ezala gɔɔe, Pɛɛsió kɪ Aatasasa iwao doe. Kípi aà gbà zé aà ge Yelusaleũ keke kále. (1.1-2.10) Ké à kà we, baa ké gbēo íbelesèaàno, aà bùsu gbēo d̀aàle, ɔ̀ à Yelusaleũ bíi kèke a b̀o. (2.11-7.72) A zè ní Ezalao gɔɔ pò aa káaaa zɔɔ ke, ɔ̀ Ezala Lua ikoyá kyokè. Levii buio yápi b̀oolekè gbéɔne, ɔ̀ baade kèke zè ní Diio. (8.1-10.40) Wà yāe g̀g̀ Isaili pò sù Yelusaleũne, (11.1-12.26) ɔ̀ Neemii d̀aa Yelusaleũ bíi sakēa guu. (12.27-43) Bee gbea à kèke Lua ikoyāe zé kàlené. (12.44-13.31)

Láe bee guu wá è Neemiá aiadee. A wóó ví mé gbēmaae. Yá pò à su lé ke píi guu ì wabike Luawa a yá musue.

Neemii Yelusaleũ kàakea

¹ Akalia né Neemii yán ke: Aatasasa kpalablea wè baode mo pò wí me Kisele guu má kú kibe Susa meewiau. ² Ǿ ma d̀auna Anani b̀o Yuda bùsuu à mò ní gbēo. Ma yálàlamá Yuda gbé kōna pò b̀o z̀z̀keu ní Yelusaleũo musu. ³ Aa wèa aa mè, gbé pò b̀o z̀z̀keu aa tà Yuda bùsuu lé taasike maamae, wàle ní láanike, asa Yelusaleũ bíi gbooe, mé a b̀ole gbaó tékua. ⁴ Ké ma yápi mà, ma z̀le, ɔ̀ wé'ì b̀a. Ma ɔ̀b̀ gɔɔpla, mále leye, mále wabike Lua Musudewa

⁵ ma m̀̀: N yá na Dii Lua Musude. Lua z̄̀o p̀́ í tó n̄́ m̀̀e s̄̀enatan n̄́ ũ. Gb̄̀k̄e guu n̄́ bàa Ìb̄́ kú n̄́ gb̄̀é p̀́ yenzi aaÌb̄́ n̄́ yá d̄̀il̄eao k̄̀uao. ⁶ W̄̀éte mapi n̄́ z̀̀blenai. Swákp̄a wabi p̀́ m̄́ale k̄ema f̄́aane n̄́ gw̄́asinao n̄́ z̀̀blena Isail̄on̄ezi. M̄́ale duuna p̀́ wá k̄̀ene o. Baa mapi n̄́ ma de b̄̀edeo wa duunak̄̀e s̄̀e. ⁷ Wa yá v̄́aik̄̀ene maamaae, wi n̄́ yá d̄̀il̄eao dao, wi n̄́ ɔtond̄́k̄̀ii gwao, wá n̄́ ikoyá p̀́ n̄́ d̄̀ile n̄́ z̀̀blena M̄́oiz̄ie k̄̀uao. ⁸ To yá p̀́ n̄́ d̄̀ile n̄́ z̀̀blena M̄́oiz̄iee bee d̄́ngu. N̄́ m̀̀e tó wa b̄́o n̄́ kp̄e, n̄́ȳs̄́ wá f̄́aaa buip̄́aleo guue. ⁹ N̄́ m̀̀e lb̄́, tó wa ea suma, m̄́e wá n̄́ yá d̄̀il̄eao k̄̀ua wále z̄ik̄ewà, baa k̄́e n̄́ wá yá e d̄́nia léwa, n̄́ȳs̄́ wá k̄́aaa, n̄́ȳs̄́ suwan̄́o gu p̀́ n̄́ s̄̀e n̄́ tó kuwàu.* ¹⁰ Gb̄̀épiá n̄́ z̀̀blenaon̄e, n̄́ gb̄̀é p̀́ n̄́ n̄́ bó n̄́ n̄́ iko z̄̀o n̄́ n̄́ ḡ́asa gb̄́aon̄e. ¹¹ N̄́ yá na Dii, swádo mapi n̄́ z̀̀blena wab̄ik̄eai n̄́ n̄́ z̀̀blena p̀́ n̄́ yá Ìkené na aa n̄́ v̄́ia v̄́io wab̄ik̄eao. Mapi n̄́ z̀̀blena ma dae n̄́ ḡ́omio gb̄́a, k̄́i i ma w̄egwa.

Goo bee s̄́ k̄́ipi v̄̀eb̄olenan ma ũ.

2

Ki Aatasasa Neemii zia Yelusaleu

¹ Aatasasa kpalablea w̄̀e baode mo p̀́o w̄́i m̀̀e Nis̄́a guu k̄́i ye v̄̀emi, s̄́ má s̄̀e má kp̄awà. A ma d̄́ n̄́ oosisio yáao, ² s̄́ à ma la à m̀̀e: B̄́ȳai n̄́ oosisii? N̄́le gȳ́keo. N̄́ p̄́o m̄́e yàa? V̄́ia ma k̄̀u maamaa, ³ s̄́ má òè: Lua n̄́ d̄́ n̄́ aafiao, Z̄́ai! Ma oosisi, asa w̄́e p̀́o ma dez̄io mia kuu ḡ́o bez̄ia ũe. A b̄́iib̄́ole gb̄́o ték̄ua.* ⁴ ɔ̄ a òm̄e: N̄́ ye mà ke kpelewa ni? Ma wab̄ik̄̀e Lua Musudewa ḡ́ia, ⁵ s̄́ má w̄̀ewà ma m̀̀e: K̄́i, tó à k̄̀ene

* **1:9** Iko 28.64, 30.2-5 * **2:3** 2Kia 25.8-10

maa, mé mapi n zòblena ma yá kàngue, ma zí Yuda búsú wéle pò ma deziò mia kuupi, ké mà e keke kále. ⁶ Kípi na zòlea aà sae, ò à ma la à mè: Nyò ke we gòò ùma ní? Gòò kpele nýò sui? Ké kí wè ma geai, ò ma gòòdìlè. ⁷ Má òè: Tó à kàngue, lákè Uflata baale dɔaanaɔne n kpa. Oné aa to mà pá ní búsua e mà ge kaò Yuda búsú. ⁸ Lákè n líkpe dɔana Asafae l. Oè aà ma gba lí mà zegikí pò kú Lua kpé sae gbaò keò ní bíibòle gbaò ní kpé pò máò kuu pò. Ǿ kí lá pò má gbèawaò kpàa, asa ma Lua ɔ kuamala. ⁹ Kí sosa badeò ní sòdeò dàmeɛ aa gemano. Ǿ ma ge Uflata baale dɔaanaò lè, ma kí láò kpàmá. ¹⁰ Ké Oloni gbé Sambala ní a ìwa Tobia, Amɔni buio mà gbèe mò Isailio gwea káfí, à kèné íi maamaae.

¹¹ Ké ma ka Yelusaleù, ma kámabò gíà gòò àaò. ¹² Ǿ ma fele gwáasina ní gbèeò, mi yá pò ma Lua dà ma sòu mà ke Yelusaleù o gbèeɛo. Ma di zàa'ina kpe, gbé kɔniò be kèse. ¹³ Ma bɔ Guzule Bòleu gwá, ma mipè Gbègbon lòwa ní Tufua Bòleo. Mále Yelusaleù bíi pò daa'ia gwagwa ní a bòle gbà tékúà. ¹⁴ Ǿ ma ge ae e Nibona Bòle ní kí íkalekíio. Gue ku we, ma zàa'ina i fò gèuo, ¹⁵ ò má be swa'eu gwá, mále bíi gwagwa. Ǿ ma ea su, ma gè Guzule Bòleu. ¹⁶ Gbáadeò gu pò ma geu ge yá pò má kè dɔo, asa mi yáe o Yudaɔne gíao, baa sa'onao ge kíabuiò ge gbáadeò ge gbé kɔni pò aa zípi keò. ¹⁷ Ǿ má òné: A taasi pò wá lé èó? Yelusaleù gò bezia ù, a bíibòleò tékúà. A to wà ea bíiboi l, ké wásu wàò de láanipo ù bo yáí. ¹⁸ Má òné l lá ma Lua ɔkùmala ní yá pò kí òmeɛo. Ǿ aa mè: Wà fele na a boawa. Ǿ aa nà zí

maapiwa ɔplapla.

¹⁹ Ké Oloni gbé Sambala ní a ìwa Tobia, Amɔni buio ní Laalubu bui Geseũo a baomà, aa wá àlafii kè, aa sakàwágu aa m̀è: Bó ále ke wei? Ale bɔ kí yá kpe ȳoo? ²⁰ Ɔ ma a z̄asimá ma m̀è: Lua Musude a wá dae ní gòmio. Wápiɔ aà z̀òblenaɔ, Yelusaleũ bíiboa wále nawà ke. Apíɔ s̄ó á baa ku lao. A yá kú la bɔ, á tó àɔ dɔ gb̄ēgu wélepi guu la bɔ.

3

Yelusaleũ bíibonaɔ

¹ Sa'onaa Eliasibu ní a gb̄e sa'onaa èa Sã Bɔle b̀ò. Aa a sakè, ɔ aa a gbaɔ p̀elepɛle. Aa bíi sakè e za Basɔ Kalanga ní Ananeli Kalangao. ² An sae Yelikodeɔ bíib̀ò. An sae Imeli né Zakuu bíib̀ò. ³ Asenaa b̄edeɔ èa Kp̀ò Bɔle b̀ò, aa a zaɔ dàda, aa a gbaɔ p̀elepɛle, aa a m̄ɔɔ ní a gb̄áaɔ dàu. ⁴ An sae Uliá né Melemɔ, Akozi t̄ũna bíi k̀èke b̀ò. Aà sae Belekia né Mesulaũ, Mesezabeli t̄ũna k̀èke b̀ò. Aà sae Baana né Zadoki k̀èke b̀ò. ⁵ Aà sae Tekoadɔ bíi k̀èke b̀ò, kási an gb̄z̄ɔɔ ḡi z̄i gb̄aa p̀ó d̄aana dànè keie.

⁶ An sae Pasea né Yoiada ní Besodia né Mesulaũ Bɔle Zi b̀ò. Aa a zaɔ dàda aa a gbaɔ p̀elepɛle, aa a m̄ɔɔ ní a gb̄áaɔ dàu. ⁷ An sae Gabaɔɔ gb̄é Melatia ní Melɔnɔ gb̄é Yad̄so bíi k̀èke b̀ò ní Gabaɔɔdeɔ ní Mizipadeɔ e za Uflata baala d̄aana b̄e. ⁸ An sae Alaia né Uzieli p̀ó ì vua z̄i ke bíi k̀èke b̀ò. Aà sae tulalekena Anania k̀èke b̀ò e za bíi yàasa kíi. ⁹ Aà sae Hulu né Lefaiá, Yelusaleũ kpedo kía, bíi k̀èke b̀ò. ¹⁰ Aà sae Alumafa né Yedaia bíi p̀ó b̄aa ní a b̄eo k̀èke b̀ò. Aà sae Asabana né Atusu k̀èke b̀ò. ¹¹ Aliũ né

Malakia ní Paata Mɔabu né Asubuo gupāle kèkè bò ní Kina Kalangao. ¹² An sae Aloese né Saluũ, Yelusaleũ kpɛdo kía, bíi kèkè bò sǎnu ní a nenɔɔ. ¹³ Anuni ní Zanoadeɔ Guzule Bole kèkè. Aa èa bò aa a gbaɔ pèlɛpɛ, aa a mɔɔ ní a gbáaɔ dàu. Aa bíi kèkè bò lɔ gàsísuu òaa sɔo e à gè pè Pɔtuogbɔ Bolewa. ¹⁴ Lekabu né Malakia, Betakelɛũ fáani kí, Pɔtuogbɔ Bole kèkè. A èa bò, à a gbaɔ pèlɛpɛ, à a mɔɔ ní a gbáaɔ dàu. ¹⁵ Koloze né Saluũ, Mizipa fáani kí, Nibɔna Bole kèkè. A èa bò a dɔ, à a gbaɔ pèlɛpɛ, à a mɔɔ ní a gbáaɔ dàu. A bíi pɔ kú Siloe Ìkalekíi sae kèkè bò lɔ za kibɛ kaa sae e à gè pè Davidi Wéle dedekíiwa. ¹⁶ A gbea Azebu né Nemii, Bezuu fáani kpɛdo kí, bíi kèkè bò e Davidi be gevíkíi sae ní ìkalekíi pɔ wa yòo ní Negɔnaɔ Kpéoo.

¹⁷ A gbea Bani né Leuũ ní Levii buiɔ bíi kèkè bò. A gbea Asabia, Keila fáani kpɛdo kí, a fáani bíi kèkè bò. ¹⁸ A gbea Enada né Bavai, Keila fáani kpɛdo kí, a fáani bíi kèkè bò. ¹⁹ Aà sae Yesua né Ezee, Mizipa kí, bíi pɔ bɔaa ní gɔkɛbɔkpɛo kèkè bò e bíi golawa. ²⁰ A gbea Zabai né Baluku kɔaikè à bíi kèkè bò za golawa e à gè pè sa'onkia Eliasibu be kpɛlewa. ²¹ A gbea Ulia né Melemɔ, Akozi tɔũna gupāle kèkè bò za Eliasibu be kpɛle e aà ua léwa.

²² A gbea sa'ona pɔ kái ní Yelusaleũ bíi kèkè bò. ²³ A gbea Běyāmɛɛ ní Asubuo bíi pɔ bɔaa ní ní beo kèkè bò. A gbea Maasea né Azalia, Anania tɔũna bíi pɔ kú a be sae kèkè bò. ²⁴ A gbea Enada né Binui gupāle kèkè bò za Azalia be e à gè pè bíi golawa. ²⁵ Uzai né Palala bíi kèkè bò za golawa e kalanga pɔ bɔaa

ń kibeo dakpeunao ua sae. A gbɛa Palosi nɛ Pedaia
 26 ń Lua ua zikena pɔ kú Ofeli sɪsɪ musu b́i kɛkɛ bɔ
 I Bɔle kpɛɛe gukpe oi e à gɛ pɛ kalangapiwa.

27 A gbɛa Tekoadɛ b́i kɛkɛ bɔ za kalanga zɔɔpi
 sae e sɪsɪpi b́iwa. 28 Sa'onao b́i pɔ kú Sɔ́ Bɔle sae
 kɛkɛ bɔ, baade ń b́i pɔ kú a be sae. 29 A gbɛa Imɛɛ
 nɛ Zadoki b́i pɔ kú a be sae kɛkɛ bɔ. A gbɛa Sekania
 nɛ Semaia pɔ de Gukpe Bɔle dɔana ũ b́i kɛkɛ bɔ.
 30 A gbɛa Selemia nɛ Anania ń Zalafa negɔe soolode
 Anunio gupãle kɛkɛ bɔ. A gbɛa Belekia nɛ Mesulaũ
 b́i pɔ kú a kpɛ sae kɛkɛ bɔ. 31 A gbɛa vuazikena
 Malakia b́i kɛkɛ bɔ e Lua ua zikena ń laatanao
 be Mifeka Bɔle sae e à gɛ pɛ kpɛ pɔ kú b́i golawa.
 32 Vuazikena ń laatanao mɛ b́i kɛkɛ bɔ kpɛ pɔ kú
 b́i golawa ń Sã Bɔleo zãnguo.

Ibɛɛsa ń Yelusaleũ b́ibona

33 Kɛ Sambala m̀a wá Yuda wáɛ Yelusaleũ b́i
 bo, aà pɔ p̀a, aà za fɛ maamaa, ɔ àɛ wá awiambu.
 34 A ò a gbɛ́o ń Samali zɪgɔo wáa à m̀e: Bɔ́ Yuda
 gianapio lé kɛɛɛɛ? Aa fɔ ɛa b́ipi boe? Aa sa'o aai
 zɪpi ne gɔo do nia? Aa fɔ wɛ́ɛpi vu ń gbɛ pɔ tekù à
 dàaɪpice? 35 Amɔni bui Tobia ku aà sae, ɔ à m̀e: B́i
 pɔ aale bopi, tó gbɛgbona dɛdɛwà, a gbɛo gbooe fá!

36 ɔ ma m̀e: Wá Lua, wá yãma, asa aa nifɛwázie.
 Tó wá awiana pɔ aale bo wi ń musu. To wà ń kúkũ
 wà táńno zɪzɔo ũ. 37 Nsu láka ń tãaeɔlao. Nsu ñ
 ń duuna bãdɛo, asa aa b́ibona sɔsɔe. 38 M̀a wa
 b́ipi bɔ e à pɛkɔwa mɛ a lesɪ kà guo, asa gbɛ́o lé zɪpi
 kɛ ń nɔsemendooe.

4

1 Ké Sambala ní Tobiao ní Laalubuo ní Amonió ní Asedodadeo mà Yelusaleũ bíikεkeεa lé gé ae mé gufooo lé tata, an po pà maamaa. 2 Ǿ aa lekpaafi nípii, aa mà wa mo léle Yelusaleũwa, wi yákele lianzi. 3 Ǿ wa wabikè wá Luawa, mé wa gudōanao díledile fáane ní gwāasinao an yáí. 4 Ǿ wá Yudaeo mà: Asosenaó yèèè lé láa. Gbe pò wa gbòo wa dàafi zōo, wá fō bíipi bo wà a midεo. 5 Wá ibεeo mà, e wàó gé ní yá dōi, wa siwágu, wi wá dεdεε, zīpi i gō kpaá zéu. 6 Wá gbé pò kú ní saeo mo òwèè à kà gēn kwi aa mà: Aale bo gupiiu, aa ye mo léleiwáε. 7 Ǿ ma gbéó díledile bíifooó guu ní a gu pò εεũo. Ma ní díledile daεdaε, baade ní a fēndaó ní a sōnao ní a sáo. 8 Ké ma wetè guoi, ma fεle ò kíabuionε ní gbāadeo ní gbé kínió ma mà: Asu viakεnéo. Ao dō ké Dii zōo, ǐ tó ní me séenata. A zika á gbéóne ní á negōeo ní á nenōeo ní á naó ní á beo. 9 Ké wá ibεeo mà Lua ní fú, a tò wa ní lekpaafi feena mà, ǔ wápii wa εa na bíiboawa, baade ní a zio.

10 Za goo bee ma gbéó kpaalè lee pla. Gbēeo lé zike mé gbēeo sōna kūa ní sēngbaoo ní sáo ní mò ulao daa. Kíao sí gbé pò lé bíiboó kpe. 11 Gbé pò aso seao aso kūa o do, gōkεbo o do. 12 Bíibonaó fēnda dōa ní pi nípii. Kuupena ǐo ku ma saε. 13 Ǿ má ò kíabuionε ní gbāadeo ní gbé kínió: Zi dasi mé bíipi gbāa, ǔ wa kōkpaalèkpaale a léu. 14 Gu pò á mà wàle kuupeu, à káawázi we, wá Lua i zikawéε. 15 Ǿ wa εa na zīwa, gbēeo sōna kūa za guluuluui e saanaó gè bíléd. 16 Zibeezi má ò gbéóne: A baade lí i Yelusaleũ la ní a iwao, ké aali e gudōa gwá, aali zike fáane. 17 Mapi ní

ma dāunaɔ ní ma ìwaɔ ní gudɔana pɔ kumanɔɔ, wili wá pɔkasa boɔ, baade Ìb a gɔ́kebo kŭa a ɔplaaue.

5

Neemii zea ní taasides

¹ Goo bee wá Yudaɔ ní ní naɔ lé wiile ní gbéɔwa maamaa. ² An gbēɔ m̀è: Wápiɔ ní wá néɔ, wá dasi. Wá ye pówenai wà poble, wí e wàò aafia. ³ An gbēɔ m̀è Ìb: Nɔana ku, ɔ wa wá buaɔ ní wá v̄ɛbuɔ ní wá kpéɔ t̀ɔma díle pówena yáí. ⁴ An gbēɔ m̀è: Wa ɔa s̄ɛa, ké wà wá buaɔ ní wá v̄ɛbuɔ falu kpa kíwa yáí. ⁵ Baa tó wá bui doũe, mé wá néɔ doũ ní ní néɔ, wáɛ wá néɔ yiamá zɔɔ ũ teasi. Wá nenɔɔeɔ lé zɔble k̀d̀, mé wá gbāa i ka wà pɔe keo, asa wá buaɔ ní wá v̄ɛbuɔ g̀d̀ ní pó ũe.

⁶ Ké ma ní wiipi mà ní gbéɔ káala pɔ aa k̀èò, ma pɔ pà maamaa. ⁷ Ma yápi wàaipà ma s̄o guu, ɔ ma zɔad̀ kíabuiɔ ní gbāadeɔwa má ònè: A baade lé ɔ'idia a gbédeee.* ɔ ma m̀è wà bíla k̄aa an yápi yáí. ⁸ Má ònè: Wa wá gbé Yuda pɔ g̀d̀ buipáɔ pɔ ũ̀ b̀ò wá gbāa léu, ɔ á t̀ò á gbéɔ lé níziá yiawá lba? ɔ aa níɛ kpé, aai yāe e òò. ⁹ ɔ ma ea ma m̀è: Yá pɔ áɛ kepi maaò. Aɔ wá Lua v̄ia v̄i, ké wá ibeɛ buipáɔ su wá s̄s̄s̄o yáí. ¹⁰ Mapi ní ma daɔ ní ma ìwaɔ, wa ɔa ní pówenao s̄ɛané s̄o. A ɔ'idiané tó sa, ¹¹ í ní buaɔ ní ní v̄ɛbuɔ ní ní k̀ù kpéɔ ní ní kpéɔ s̄oané ní pɔ basɔode pɔ áɛ símá ɔ'i ũ̀o, ɔa ní pówenao ní v̄ɛɔ ní nísio píi. ¹² ɔ aa m̀è: Wá s̄oané, wá pɔe weɛlemá lbo. Wá ke lá ní òwa. ɔ ma sa'onao sísi, má t̀ò gbépiɔ lakpà níziála lá aa a legbèwa. ¹³ Ma a ulada kpòe ma m̀è: Lua gbé pɔ

* 5:7 Bɔa 22.24

i zikε lé p3 á gbèpiwao kpoε màa, i aà be ní aà àizeεo siwà. Lua aà kpoε aà g3 gii màa. Bíla mè: Ami! 3 aa Dii sáaukpà. 3 gbé3 kè lá aa a legbèwa.

¹⁴ Bee gbεa za g33 p3 Aatasasa ma dile Yuda bùsu d3aana ũ a kpalablea wè baode z1 e a wè baakwi ní plaode guu, à kà wè kuεpla, mapi ní ma daεo wi d3aanakeble bleo. ¹⁵ D3aana káau p3 d3aamεεo aso gbia t3 gbé3wa, aa p3blea ní vεεo s1 baadewa ní ánuusu 3watε blablaο. An iwao gbãablémá l3. Mapi s3 mi kε màao, asa má Lua vía ví. ¹⁶ Ma mεkpà bíipi boawa, mi t33le sé ma p3 ũo. Ma iwao káaaa we z1pi yáie. ¹⁷ Yuda3 l3 p3ble ma be gbé3n basoplakwikwi, gbãade3 ní gbé3 p3 b3 bui p3 liaawázio kíio. ¹⁸ Lá gu lé d3 w33 zu kekεmεε mëndodo ní sã mεkpaao mèn soolosoοo ní ko3, mé w33 vεε ba z33z33 g33 kwi ní g33 kwio. Gia ní beeo mi d3aanakeble gbεamáo, asa z1 p3 gbé3 beeo lé kε z33. ¹⁹ Ma Lua, yámaa p3 má kè gbé3 beeo ne pii à3 d3ngu.

6

Neemii ibεεo wεεle 3n3kεaè

¹ Ma bíib3 má làa, a f3o ku guei l3o, áma mi a bole gbao pélepεle g1ao. Ké Sambala ní Tobiao ní Laalubu bui Geεεũo ní ma ibεε kíni3 a baomà, ² Sambala ní Geεεũpio lékpásákεmεε aa mè mà m3 dar1ε On3 guzulε wéleε guu. Vái 3 aale wεεleman3. ³ Ma gbé3 z1má ma mè: Mále z1 z33 kεε, má e mà m3o. Má e mà z1pi to we mà m3 á kíio. ⁴ Aa lékpásápi kεmεε gēn síi3ε, mé ma yápi zās1má màa pii. ⁵ A gēn s3ode Sambala a iwae z1a. A taala p3 wi kán'3 nawào kũa. ⁶ Wa kè lápi guu wà mè: Wà yāe feena mà buipáleo

kíi, 5 Geseũ m̀e sianaε. A m̀e mpi ní Yuda kíniɔ a zeò à bɔ kí yá kpee. A yáí ále bíipi boi. Wà m̀e ɔ ní ye n̄ gɔ Yudaɔ kía ũε, 7 ɔ n̄ ānabiɔ díle aa o Yelusaleũ míme ní de ní kía ũ. Kí a yápi ma. Ayãmeto mo wà lekpaai. 8 ɔ ma lékpāsākèè ma m̀e: Yá pó níe o kuo. M̀e n̄ yápi ò nziawa. 9 Ampii aa ye vía ma kũ aa m̀e wá ɔ a gɔ dɔwázie, wá e z̄ipi midεo. Ma Lua, ma ɔ gba gbāa.

10 Gɔɔewa ma ge Delaia né Semaia, Metabeli toũna be, asa à azia yè a kpéu. A m̀e: Wà kpaau Lua kpéu, wí a gbatawále, asa gbéɔ lé mós n̄ deiε. Aa mo n̄ dei gwáaε. 11 ɔ ma m̀e: Ma taa ì bàalea? Ma taa a f̄ε ge ule Lua kpéu mazia misia yáia? Má geo. 12 Má d̄ɔ maziaawa aà yápi i bɔ Lua kíio. A ānabikepi kè ma yá musu, ké Tobia ní Sambalao fiabòè yáie. 13 M̀a à fiabòè, ké vía e ma kũ mà duunake mà gé we, aai gbasa ma tó òɔkpa aa ma s̄s̄s̄. 14 Ma Lua, to Tobia ní Sambalao yákeapi àɔ d̄ɔngu. To n̄e ānabi Nɔadia yá àɔ d̄ɔngu ɔ ní ānabi kíni pó aa ye vía ma kũ.

Yelusaleũ bíi midεa

15 Gɔɔ blakwi ní plao gbea wa bíipi míde mo pó wí me Elulu gɔɔ baasɔodez̄i. 16 Ké wá ibεεɔ a baomà, mé bui pó liaawázio wesie, an ká gà, aa d̄ɔ sa ké wa z̄ipi kè ní wá Lua gbāaoε. 17 Gɔɔbeezi Yuda kíabuio lé lá kpásā Tobiaε m̀ɔm̀ɔ, mé Tobiapi lé kpásāné. 18 Yudaɔ yáyèaànɔ dasi, asa Ala né Sekania mé aà ānsue ũ, mé Belekia né Mesulaũ mé Tobiapi né Yohanani ānsue ũ. 19 Aai aà sáaukpa ma wáa ɔ, ɔ aai εa ma yá dau siuè. Tobiapi láɔ kpásāmeε ɔ, ké vía e ma kũ.

7

¹ Ké wà bíibò mé ma a bɔɛ gbaɔ pèlɛpɛɛ, wà bíibɔɛdɔ́anaɔ ní lèsinaɔ ní Levii buiɔ díɛ. ² Ǿ ma a dāuna Anani díɛ Yelusaleũ gbězɔɔ ũ ní kibe ziia Ananiao, asa gbé náaideɛ. A Lua vía ví de gbé dasidela. ³ Má òné: Wasuli Yelusaleũ bɔɛ gbaɔ wɛo e íatɛ ge lí gbāakū. Wáli zɛtata wà gbāaɔ dau e bíibɔɛdɔ́anaɔ tá. Wà Yelusaleũdeɔ dilɛdile gudɔ́anaɔ ũ ɔ, an gbɛɛɔ aɔ ku gudɔ́akii, an gbɛɛɔ ní bɛ saɛ. ⁴ Wélepi zɔɔ mé a bálumaɔ ví, mé gbé pɔ kú weɔ bílao. Wi e èa a kpéɔ dòdò yāao. ⁵ Ma Lua làasoo dàmɛɛ ma sɔu, ɔ ma kíabuiɔ kāaa ní gbāadeɔ ní gbé kɪniɔ píi, ké wà ní tó dalau ní buiwa yáí.

⁶ Babeli kí Nɛbukaneza Isailiɔ kùkū zizɔɔ ũ yāa, à tǎnɔ Babeli. An gbé pɔ bò zizɔkɛpiu aa sù Yelusaleũ ní Yuda bùsuo, baade ní a bɛoɔn kɛ: ⁷ Aa sù ní Zolobabeliɔ ní Yesuao ní Nɛɛmiiɔ ní Azaliao ní Laamiao ní Naamanio ní Maadoseo ní Bilisāo ní Misipaaɔ ní Bigivaio ní Leuũo ní Baanao sǎnu.

Isaili gɔɛ pɔ sùpiɔ naoan kɛ: ⁸ Palsi buiɔ gbɛɔn òasɔsɔo lɛɛ pla ní baswaaɔkwi ní plao (2.172). ⁹ Sefatia buiɔ gbɛɔn òaa do ní baswaaɔkwi ní plao (372). ¹⁰ Ala buiɔ gbɛɔn òaa àaɔo ní blakwi ní plao (652). ¹¹ Paata Mɔabu bui pɔ de Yesua ní Yoabuo buiɔ ũ gbɛɔn òasɔsɔo lɛɛ pla ní òaa síiɔ ní bao plasaio (2.818). ¹² Elaũ buiɔ gbɛɔn òaa soolo ní blakwi ní síiɔ (1.254). ¹³ Zatu buiɔ gbɛɔn òaa síiɔ ní blasɔoo (845). ¹⁴ Zakai buiɔ gbɛɔn òaa àaɔ ní baswaaɔo (760). ¹⁵ Binui buiɔ gbɛɔn òaa àaɔ ní blakwi plasaio (648). ¹⁶ Bebai buiɔ gbɛɔn òaa àaɔ ní baasɔo ní àaɔo (628). ¹⁷ Azegada buiɔ gbɛɔn òasɔsɔo lɛɛ pla ní òaa do ní basoolo ní plao (2.322).

bíibòledõanao gbẽon basopla plasai (138).

⁴⁶ Lua ua zíkенаoá gbéé beeo buionε: Ziha, Asufa, Tabao, ⁴⁷ Kelosi, Siaan, Padoni, ⁴⁸ Lebana, Agaba, Salemai, ⁴⁹ Anana, Gideli, Gaaa, ⁵⁰ Leiaia, Lezini, Nεkoda, ⁵¹ Gazaũ, Uza, Pasea, ⁵² Besai, Mεuniũ, Nεfusiũ, ⁵³ Babuku, Akufa, Aluu, ⁵⁴ Bazelu, Meida, Aasa, ⁵⁵ Baakosi, Sisela, Tema, ⁵⁶ Nezia ní Atifao.

⁵⁷ Salomoo zòblena buioá gbéé beeo buionε: Sotai, Sofele, Peluda, ⁵⁸ Yala, Daakõ, Gideli, ⁵⁹ Sefatia, Atili, Pokεε Azebaiũ ní Amoo. ⁶⁰ Lua ua zíkεnapio ní Salomoo zòblena buipio gbẽon òaa pla swaaõsaie (392).

⁶¹ Gbẽeo bò Temela ní Tεlaasao ní Kelubuo ní Adõo ní Imεeo, õ aai e ní buibokii òlónéo, tó Isailion ní ũ.

⁶² Delaia ní Tobiao ní Nεkodao buionε, aa gbẽon òaa àaõ ní bla ní plaoε (642). ⁶³ Sa'ona bui pò de Obaia ní Akozio ní Baazilaio buio ũ sù lo. Baazilaipi Galada bui Baazilaine sè yãa no ũ, õ à a ànsue tópi sè.

⁶⁴ Gbépio ní tó wèεε buibokii taalau, aai bõwào, õ wà gíné ní sa'ozio. ⁶⁵ Bùsu dõaana òné, mé i ke sa'ona ní yá gwà ní Uliũo ní Tumiũo* bàasio, aasu Lua ble bleo.

⁶⁶ Gbépio pii gbẽon òaasõõo lee bla ní plao ní òaa do ní baswaaõo (42.360). ⁶⁷ An zòblenaõ gõeo ní noeo ku lo gbẽon òaasõõo lee sopla ní òaa do ní basopla àaõsaio (7.337). Lèsinaõ gõeo ní noeo kúrino lo gbẽon òaa do ní blasõoo (245). ⁶⁸ Aa s̄õõ ví òaa àaõ ní basooloo ní gẽo ní m̀endoo (736), s̄õbaonaõ òaa do ní blasõoo (245), yiongoõ òaa pla ní bla s̄õosaio (435), zàa'inaõ òaasõõo lee soolo ní òaa àaõ ní basooloo (6.720).

* **7:65** Bõa 28.30, Iko 33.8

69 An uabeleeo gbadàda zì yá musu. Bùsu d̄baana gbadà Lua kpé zì kpagolo guu vua kiloo swaaõ ní k̄niio ní vua taõ mèn blakwi ní sa'on ulataoõ mèn àaa pla ní basoolokwio (530). 70 Uabeleeo gbadàda Lua kpé zì kpagolo guu, vua kiloo baswaaõkwi (170) ní ánusuo t̄onu do ní kiloo àaa doo. 71 Gbé k̄niio gbadàda l̄, vua kiloo baswaaõkwi (170) ní ánusuo t̄onu do ní kiloo basooo ní sa'on ulataoõ mèn bàaaõsoo ní plao (67). 72 Sa'onao ní Levii buio ní bíibol̄ed̄õanao ní lèsinao ní gbēp̄aleeo ní Lua ua zik̄enaõ ní Isaili k̄niio z̄l̄ez̄l̄e ní w̄éleo guu.†

8

Ezala M̄izi ikoyā kyokea

1 Gbēpii k̄aaa ní ledoūo ḡaae p̄ó kú I Bole sae, ã wa ò yādanede Ezalae aà b̄o ní M̄izi ikoyā p̄ó Dii dil̄e Isailiõne láo. 2 M̄o sopla ḡoo s̄éia z̄í sa'ona Ezala b̄ò ní M̄izi ikoyāo bíla ae. Ḡõeo ní n̄õeo ní gbé p̄ó aa f̄õ yāmaõ píi kú we. 3 A aed̄ò ḡaae p̄ó kú I Bolepi saewa, ã àl̄e lápi kyoke za k̄oõk̄oõ e íatē minanguo ḡõeo ní n̄õeo ní gbé p̄ó aa f̄õ maõ wáa. Gbēpii swād̄ò M̄izi ikoyā lápi kyokeai. 4 Yādanede Ezala ze gbà les̄i p̄ó wa dà ní lío lápi kyokea yái musu. Matitia ní Semaõ ní Anaiào ní Uliao ní Ilíkiao ní Maaseao ku aà oplaai. Pedaia ní Misaelio ní Malakiao ní Asuõo ní Asadanao ní Zakalio ní Mesulaõo ku aà ozei. 5 Ké Ezala lá w̄è, gbēpii è, asa aà zek̄ii les̄i deñla. Ké a w̄è, gbēpii f̄èl̄e zè. 6 Ezala Dii Lua z̄õode sáaukp̄à, ã gbēpii ōsè musu aa m̄è: Ami! Ami! O aa mip̄èl̄e t̄oõl̄e, aa kùl̄e Dii. 7 Ḡoo p̄ó gbéõ zea we, Levii buieo M̄izi

† 7:72 1Lad 9.2-3

gɔɔ soplaε. A gɔɔ swaaɔde zɪ̄ ɔ̄ aa kɔ̄kãakè lá wa ðilɛwa.

9

Isailio ní duunaɔ oa Luaε

¹ Mɔ doupi gɔɔ baasɔ mɛndosaide zɪ̄ Isailio kɔ̄ kãaa ní lɛyeo ní zwãnkasaɔ dadaa, mé bùsu kákaa ní miu. ² Aa nízia kè buipãleɔwa ɔ̄ aa sɪa, aale ní duunaɔ ní ní deziɔ yãvãikeaɔ o. ³ Aa gɔ̄ sɪa gu pɔ aa kuu, ɔ̄ wà Dii ní Lua ikoyã lá kyokèné e mɔ̄ àaɔ, ɔ̄ aa ní duunaɔ ò aa kùle Dii ní Luaε e mɔ̄ àaɔ. ⁴ Levii buieɔ ze gba pɔ wa dànɛ musu, aa lɛzù Dii ní Luazi gbáugbãu. An tɔɔn ke: Yesua, Bani, Kamieli, Sebania, Buni, Selebina, Bani ní Kenanio. ⁵ Levii buieɔ Yesua ní Kamielio ní Banio ní Asaniao ní Selebinao ní Odiao ní Sebaniao ní Petaiao mɛ: A fele Dii á Lua táasile! A ku za asɪnizɪ̄ e gɔɔpii. To wà n tɔbɔ, asa n gawɪ de lémaama ní táasiola pii. ⁶ Mmɛ ní Dii ũ ndo. N báluma kè ní n be pɔ kú musuo ní pɔ pɔ kú weɔ pii. N dúnia kè ní pɔ pɔ kuwà, n ísia kè ní pɔ pɔ kú a guuɔ. Ni wɛni kpa nípiiwa, n be malaika dasiɔ ì kúlɛnɛ.

⁷ Mmɛ ní Dii Lua pɔ Ablaū sè ũ, n bɔaàɔ Ulu, Babiloni bùsuu,* n aà tɔ̄ lɪlɛ̀ Ablahaũ.† ⁸ N è a n náai ví a sɔ̄ guu, ɔ̄ n mɛ n bàa aɔ kuaàɔ, níyɔ̄ Kanaa bùsu kpawà ní aà buieɔ, bùsu pɔ Itio ní Amoleɔ kuu ní Pelizio ní Yebusio ní Giigasio.‡ ¶ n lé pɔ ní gbè̀̀pi kè, ké ní maa yáí.

⁹ N taasi pɔ wá deziɔ kè Egipi è,§ n wii pɔ aa lè Isia Tɛai mà.* ¹⁰ N seelaɔ ní dabudabuɔ kè Falaɔɔε,†

* **9:7** Daa 11.31, 12.1 † **9:7** Daa 17.5 ‡ **9:8** Daa 15.18-21
§ **9:9** Bɔa 3.7 * **9:9** Bɔa 14.10 † **9:10** Bɔa 7-12

ń kpàààzi ń aà ìwàǎ ń aà bùsudeǎ pfi, asa ń dǎ lá aa ãiapãsikè ń wá deziǎ. N tǎbò lá a ku e ń a gbãowa.

11 N ísia zǎené, ò aa tãa'ò gugiiu aa bùa.† N gbé pǎ pèlǎziǎ zù ísiu, n ń zù lán gbewa í zǎǎpi guu.§ 12 N dǎaa n gbéǎne telu guu fãane, gwãasina sǎ té guu.* N zé pǎ de aa se pùnè.

13 N pila Sinai gbèsiǎ musu, n yã'òné za musu.† N ikoyã zede siande kpámá ń yãmaa pǎ ń dilǎ.

14 N tò aa kámabogǎ dǎ ń pǎ ù.† N n yãdilǎ ń n ǎtondǎkǎio ń n ikoyão dà n zǎblena Mǎizie, ò a kpámá. 15 Ké nǎana ń dé, n ble gbàené za musu.§ Ké imi ń dé, n ibòné gbesiu.* Bùsu pǎ n a legbèné n mè ñyǎ kpámá ò ń òné aa ge sí ń pǎ ù.

16 N beeo wá dezipiǎ kàamai ví, an swá gbãakù, aaliǎ n yãdilǎ kũao. 17 Aa gǎ n yãmai, dabudabu pǎ ń kènèǎ yá sǎngu. An swá gbãakù, aa bǎ n yá kpe, aa dǎaana dilǎ aà ea táǎnǎ zǎbleu.† Lua, ni gbéǎ duuna kémá, ń sùuu ví ń sósobio, n pǎ lí pa kpaao, ń gbèke ví zǎ, ò ni pǎkpaǎziǎ.† 18 Baa ké aa mǎkása lán gáaenawa, aa mè ń dii pǎ ń bóle Egipin we,§ mé aa dènnǎ maamaa, 19 ni pǎkpaǎzi guwaiwaiuo n sósobi zǎ yáí. Telupi dǎaa zé'òlǎné fãane, tépi zé pǎ de aa se pùnè gwá, i ń tó we ziio. 20 N n Nisina kpámá à yãdàné. Ni ń té manao. Ké imi lé ń de, n ń gbá í. 21 N ń gwá guwaiwaiu wè bla, pǎe i késámáo. An pǎkasǎ i yaa, an gbá i sésèo.

† 9:11 Bǎa 14.21-29 § 9:11 Bǎa 15.4-5 * 9:12 Bǎa 13.21-22

† 9:13 Bǎa 19.18-20 † 9:14 Bǎa 20.8-11 § 9:15 Bǎa 16.14-15

* 9:15 Bǎa 17.6-7 † 9:17 Nao 14.4 † 9:17 Bǎa 34.6 § 9:18

Bǎa 32.1-4

22 N buiò kpàmá ní ní bùsuò, n ní bùsupiò kpaalèné míò. Aa Esebò kí Siò bùsu sí ní pò ù ní Basana kí Ogu pòó.* 23 N tò an bui dasikù lán saanaòwa,† n gèrínò bùsu pò ní ò ní maeòne aa ge sí ní pò ù guu. 24 Ké an néò gè bùsupi sí ní pò ù, ò n Kanaa pò kú weò kādèné, n ní náné ní ɔzì ní ní kíàò píi, n bùsupi buiò kpàmá, aa ní pòeã kèamá.‡ 25 Aa wéle bíideò sí ní tòle maao, aa kpéò sí ní pòmaa pò kúuò ní lòò pò wa yòò ní vèebuò ní kù kpéò ní lí pò wí a be bleò à kè zài. Aa pòblè aa kà aa mèkpa, aa namablè n èfãai zò yáí.

26 N beeo an swá gbãakù, ò aa bò n yá kpe, aa gí n ikoyáí. Aa ânabi pò ledámá aa sumao dède, aa dèenno maamaa. 27 N ní ná ní ibeèòne ní ɔzì, aa gbãamòné, ò aa wiilènzì ní taasikèa guu. Kua za musu ní sírínò n sósobi zò yáí, n suabanaò dílené, ò aa ní bó ní ibeèpiò ɔzì. 28 Tó aa niè è, aai ea yá pò vaine kee, ò n ní kpá ní ibeèòwa aa gbãablémá. Aa èa wiilènzì, ò kua za musu ní sírínò, n ní bó gèn ũma'ũma n sósobi yáí.§

29 N ledámá aa ze ní n ikoyáo, kási aa zazakùma, aaliò n yádileao kúao, n yá pò tó gbé kúá, ao ku a sabaie.* Aa zà n yápiòwa aa mikpelíne, an swá gbãakù aa gí n yámai. 30 N menakèrínò a wè dasi, n Nisina yádà ní ânabiòne, ò aa ledàomá, aai swádòio, ò n ní ná buipáleòne ní ɔzì.† 31 N sósobi zò guu ni ní midèò, Lua sùuude sósobiden n ù, ni pàkpańzio.

32 Ayãmeto wá Lua, Lua zò gbãade pò ni tó ní me séenata, lá n bàa ìò kúwanò gbèke guu, taasi pò

* 9:22 Nao 21.21-35 † 9:23 Daa 15.5 ‡ 9:24 Yoz 11.23 § 9:28 Daa 2.11-16 * 9:29 Lev 18.5 † 9:30 2Kia 17.13-18

wá lé ní wá kíáó ní wá dɔ́aanaó ní wá sa'onáo ní wá ãnabíó ní wá dezió ní n gbé́ó píi za Asili kíáó gɔ́o e ní a gbáó, nísu to à kene fénéúo. ³³ Yá pó wá léó píi musu ní maa, baa ké wa yáwáikè, ní náai ví. ³⁴ Wá kíáó ní wá dɔ́aanaó ní wá sa'onáo ní wá dezió aai zíkè ní ikoyáwao, aai laaidó ní yádileáowao ge lé pó ní dà máó. ³⁵ Baa gɔ́o pó aa níziá ví, mé aa pɔ́maa dasi pó n ní gbáó ví ní búsu yàasa táaede pó ní kpámáó, aai zɔ́blenɔ, aai mikè ní yáwáiwao.

³⁶ Gwa! Zɔ́on wá ũ gbā. Búsu pó ní kpà wá deziówa aa a libeó ní a pɔ́maaó ble, zɔ́on wá ũ a guu. ³⁷ Wá bugbe yàasáo gè kí pó ní tò aa gbāablèwáó pó ũ wá duuna yáí. Aaí kiblewá ní wá pɔ́tuóó lá aa yeiwa. Wá kú wétèa zɔ́o guu.

10

Isaili lɛdoúkɛa ní Luao

¹ Yá beé yáí píi wá lɛdoúkennó ní síanao, wá lɛ ké lá guu. Wá dɔ́aanaó ní Levii buió ní wá sa'onáo lé ní seela kɛwà. ² Gbé pó aa ní seela kèwáon ke: Búsu gbāade Nεemii Akalia né, Zedekia, ³ Selaia, Azalia, Zelemii, ⁴ Pasuu, Amalia, Malakia, ⁵ Atusu, Sebania, Maluku, ⁶ Aliú, Mɛlemó, Obadia, ⁷ Daniéli, Ginɛtɔ, Baluku, ⁸ Mɛsulaú, Abia, Miamɛ, ⁹ Maazia, Bilegai ní Semaiao. Gbépíá sa'onáo nɛ.

¹⁰ Levii buiɔn ke: Azania né Yesua, Enada né Binui, Kamieli ¹¹ ní ní gbé́ó: Sebania, Odia, Kelita, Pelaia, Anana, ¹² Mise, Leobe, Asabia, ¹³ Zakuu, Selebia, Sebania, ¹⁴ Odia, Bani ní Beninuo.

¹⁵ Isaili dɔ́aanaon ke: Palósi, Paata Mɔ́abu, Elaú, Zatu, Bani, ¹⁶ Buni, Azegada, Bebai, ¹⁷ Adonia, Bigivai, Adini, ¹⁸ Atee, Ezekia, Azuu, ¹⁹ Odia, Asuú,

Bezai, ²⁰ Alifi, Anato, Nebai, ²¹ Mapiasi, Mesulaū, Ezii, ²² Mesezabeli, Zadoki, Yadua, ²³ Pelatia, Anana, Anaia, ²⁴ Ozee, Anania, Asubu, ²⁵ Aloese, Pila, Sobeki, ²⁶ Leuū, Asabana, Maasea, ²⁷ Ahia, Anana, Ana, ²⁸ Maluku, Aliū n Baanao.

²⁹ Isaili kini, sa'onao n Levii buio n biibledānao n lesinao n Lua ua zikenao n gbé pò aa kè bui pò liaañziowa aa Lua ikoyā kūao nākōwa n n gbé pò de gbāade ū. An nao n n negōeo n n nenōeo nāmá lo n gbé pò yápi mà mé aa dō pii. ³⁰ Aa legbè aa mè: Wá si n Luao, wáo te Lua ikoyā pò a kpà a zòblena Mōziwai. Wáo Dii wá Lua yādileao kūa n aà yādanō, wio aà tondōkii gwa. ³¹ Wá wá nenōeo kpāsā bui pò liaawāziowa lo. Wá n nenōeo sé wá néone sō.* ³² Aa mè lo: Tó bui pò liaawāziō mō n laao ge pówēnae aa yía kāmabogō, wá lúmá kāmabogōzi ge lousisigōzi. Wè sopla n wè soplao wáli tó tōle íampa,† wili gbéō ké n n fia.‡

³³ Wá dile wázia yá ūe, wá baade lí ánuusu kpa wē n wēo galaū síiō wá Lua ua zí yá musu. ³⁴ Io de pēe pò wí kpa Luawa pò ū n pówenti pò wio kpawà lá gu lé dōo n sa pò wio a pò káteu à tékū lá gu lé dōo n sa pò wio o kāmabogō n mō dafu dikpēgōo n dikpē pāle zío n sa pò wí o sáaukpaā yáio n Isailio duun awakpabōo n wá Lua ua yá kini pii. ³⁵ Wá sa'onao n Levii buio n gbé kini pii, wa gbela mōa n yāao wá Lua ua yá musu, wáli mōò uale n ualeo gōo pò wa dilewa wē n wēo. A de Dii wá Lua gbagbakii pò ūe

* **10:31** Bōa 34.16 † **10:32** Bōa 23.10-11 ‡ **10:32** Iko 15.1-2

lá a ku Mɔizi ikoyā guuwa. ³⁶ Wálio mɔ Dii kpéu wē ní wēo ní wá buapɔ káauɔ ní libe séiao píi. ³⁷ Wálio mɔ wá Lua ua ní wá negɔe séiao ní wá zune séiao ge sã ge ble, wíli kpá sa'ona pɔ lé zíkε weɔwa, lá a ku Mɔizi ikoyā guuwa.* ³⁸ Wáli mɔ ní wá pówen séiao ní wá kàa séiao ní wá libe séiao ní wá vεε séiao ní wá nísio séiao, wí kálε làasiu wá Lua ua sa'onae. Wáli wá buapɔɔ kwide bɔ Levii buiɔne,† asa Levii buiɔ mé ì a kwide si zɔewia ní zɔewiao. ³⁹ Tó Levii buiɔ lé a kwide sí, Aalona bui sa'onae líɔ kúrínɔ. Levii buiɔ sɔ aali pɔ kwide pɔ aa sípi kwide se geɔ wá Lua ua, aali kálε làasiu.‡ ⁴⁰ Levii buiɔ ní Isaili kɔniɔ píi lí pówena ní vεeo ní nísio labake, aali kálε làasiu Lua ua, gu pɔ luakukɔi pɔɔ kuu ní sa'ona pɔ lé zíkε weɔ ní bíibɔledɔanaɔ ní lèsinaɔ. Màa wáli pākpa wá Lua uaio.

11

Isaili pɔ zɔ̀le Yelusaleũ

¹ Isaili dɔaanaɔ zɔ̀le Yelusaleũ, ɔ gbé kɔniɔ gbelà an gbéɔ kwide mɔ zɔ̀le Lua wélepi guu yá musu, an gbé kɔniɔ i gɔ zɔewiao guu. ² Wà uabele pɔ dɔaa zè ní kua Yelusaleũɔ sáaukpà.

³ Yuda bùsu dɔaana pɔ zɔ̀le Yelusaleũ tɔɔn ke: Isaili kɔniɔ, sa'onae ní Levii buiɔ ní Lua ua zíkεnaɔ ní Salomɔɔ zòblen buiɔ zɔ̀le Yuda bùsu wéleɔ guu, baade ní a tɔleɔ, ⁴ ɔ Yudaeɔ ní Bēyāme buieɔ zɔ̀le Yelusaleũ.

§ **10:36** Bɔa 23.19 * **10:37** Bɔa 13.2, Nao 18.15-16 † **10:38**
Nao 18.21 ‡ **10:39** Nao 18.26

Yudaᵋ dᵋaanaᵋ tᵋn Ataia n̄ Maaseao. Pelezi Maalalee ì, Maalalee Sefatia ì, Sefatia Amalia ì, Amalia Zakali ì, Zakali Uzia ì, ᵋ Uzia Ataiapi ì. ⁵ Sela Zakali ì, Zakali Yoialibu ì, Yoialibu Adaia ì, Adaia Azaia ì, Azaia Koloze ì, Koloze Baluku ì, ᵋ Baluku Maaseapi ì. ⁶ Pelezi bui gᵋgbāa pᵋ kú Yelusaleᵋᵋ gbᵋᵋn ᵋaa pla n̄ bāaᵋkwi plasaioe (468).

⁷ Bēyāme buiᵋ dᵋaana Salu. Yesaia Itieli ì, Itieli Maasea ì, Maasea Kolaia ì, Kolaia Pedaia ì, Pedaia Yoedi ì, Yoedi Mēsulaᵋ ì, ᵋ Mēsulaᵋ Salupi ì. ⁸ Aàpi gbᵋa Gabai n̄ Salaio. Ampii gbᵋᵋn ᵋaa sīᵋ n̄ basoolokwi plasaioe (928). ⁹ Zikeli né Yoeli mé n̄ gbᵋzᵋᵋ ũ, mé Asenua né Yuda mé wᵋle gbᵋzᵋᵋ plaade ũ.

¹⁰ Sa'on dᵋaanaᵋ Yoialibu né Yedaia n̄ Yakᵋo ¹¹ n̄ Selaiao. Lua ua dᵋaana Aitubu Melaio ì, Melaio Zadoki ì, Zadoki Mēsulaᵋ ì, Mēsulaᵋ Ilikia ì, ᵋ Ilikia Selaiapi ì. ¹² An gbᵋé pᵋ aale Lua kpé zī keᵋ gbᵋᵋn ᵋaa sīᵋ n̄ bao n̄ plaoe (822).

Sa'on dᵋaana Adaia. Malakia Pasuu ì, Pasuu Zakali ì, Zakali Amēzi ì, Amēzi Pelalia ì, Pelalia Yolaᵋ ì, ᵋ Yolaᵋ Adaiapi ì. ¹³ Aà gbᵋé pᵋ aa de uabeleᵋ ᵋᵋ gbᵋᵋn ᵋaa do n̄ bla n̄ plaoe (242). Sa'on dᵋaana Amasai. Imēe Mēsilemᵋ ì, Mēsilemᵋ Azai ì, Azai Azaleli ì, ᵋ Azaleli Amasaipi ì. ¹⁴ Aà gbᵋéᵋa gᵋsa gbᵋāᵋne, aa gbᵋᵋn basoolokwi plasaie (128). Agedoliᵋ né Zadieli mé n̄ gbᵋzᵋᵋ ũ.

¹⁵ Levii buiᵋ dᵋaana Semaia. Buni Asabia ì, Asabia Azikaᵋ ì, Azikaᵋ Asubu ì, ᵋ Asubu Semaiapi ì. ¹⁶ Levii buiᵋ dᵋaanaᵋ Sabetai n̄ Yozabao mé Lua ua gbᵋzᵋᵋᵋ ũ. ¹⁷ Lèsin dᵋaana Matania pᵋ de lousisin dᵋaana ũ. Asafa Zabedi ì, Zabedi Mise ì, ᵋ Mise Mataniapi ì. Babukia mé aà plaade ũ. Bee gbᵋa Samua né Abeda, Galali tᵋᵋna, Yedutu

bui. ¹⁸ Levii bui pó kú Lua wéleuo gběon òaa do ní basiiṣoo m̀endosaioe (284).

¹⁹ Biiḃolédṣanao Akubu ní Talemoo ní ní gbéṣo gběon baswaaṣkwi ní plaoe. ²⁰ Isaili k̄niḃo ní sa'onao ní Levii buiḃo ku Yuda b̀usu wéleuo guu, baade ní a t̀ooleo. ²¹ Lua ua zikenaḃo ku Ofeli s̄isi musu. Ziha ní Gisepao mé ní gbězṣoo ũ. ²² Levii bui pó kú Yelusaleũḃo d̀baanan Uzi ũ. Mise Matania ì, Matania Asabia ì, Asabia Bani ì, ṣ Bani Uzipi ì. Àapi mé Asafa bui pó aai d̀baa ní lesiyao Lua uao gbědo ũ. ²³ Peesio k̄ia mé yaḃiḃile l̀esinaoḃe, à yá pó aa ke lá gu lé d̀o d̀ané. ²⁴ Mesezabeli né Petaia pó de Yuda né Zela bui ũ ku kíapi k̄i Isailiḃo yágṣṣa yái.

²⁵ Yudaḃo z̀le zṣewiae beeo guu ní ní fáanio: Kil-iataaba ní a bualoũḃo, Dibṣo ní a bualoũḃo, Kabazee ní a bualoũḃo, ²⁶ Yesua, M̀olada, Bepele, ²⁷ Azaasuali, Beeseba ní a bualoũḃo, ²⁸ Zikilaga, Mekona ní a bualoũḃo, ²⁹ Enilimo, Zola, Yaamu, ³⁰ Zano, Adulaũ ní a zṣewiaḃo, Lakisi ní a fáanio ní Azekao ní a bualoũḃo. Aa bekpà za Beeseba e Beninũḃo guzuləu.

³¹ Bēyāme buiḃo bekpà wéleuo beeo guu: Geba, Mimasa, Ai, Beteli ní a bualoũḃo, ³² Anato, N̄obu, Anania, ³³ Azoo, Lama, Gitaiũ, ³⁴ Adida, Zeboiũ, N̄ebala, ³⁵ Lodi, Ono ní Siaḃo guzuləo. ³⁶ Levii bui ḡali pó kú Yuda b̀usuu yāae bekpà Bēyāme buiḃo b̀usuu.

12

Sa'onao ní Levii buiḃo yá

¹ Sa'onao ní Levii bui pó aa s̀u ní Salatieli né Zolobabelio ní Yesuaḃon ke: Selaia, Zelemii, Ezala, ² Amalia, Maluku, Atusu, ³ Sekania, Leuũ, Melemo,

4 Ido, Ginetõ, Abia, ⁵ Miamε, Maadia, Bilega, ⁶ Semaia, Yoialibu, Yedaia, ⁷ Salu, Amoku, Ilikia, Yedaia. Gb́epio mé sa'ona ní gb́é Levii buio d̄aanao ũ sa'onkia Yesua ḡoo.

⁸ Levii buio d̄aanaon ke: Yesua, Binui, Kamieli, Selebia, Yuda, Matania. Matania ní a gb́eo mé aai d̄aa ní táasilεao, ⁹ mé Babukia ní Unio ní gb́eo mé l̄sinao gáli plaade ũ. ¹⁰ Yesua Yoakiũ ĩ, Yoakiũ Eliasibu ĩ, Eliasibu Yoiada ĩ, ¹¹ Yoiada Yonatãa ĩ, õ Yonatãa Yadua ĩ.

¹² Sa'ona p̄o aa de uabeleo ũ Yoakiũ ḡooon ke: Selaia bui Melaia, Zelemii bui Anania, ¹³ Ezala bui Mesulaũ, Amalia bui Yohanani, ¹⁴ Maluku bui Yonatãa, Sebania bui Yosεfu, ¹⁵ Aliũ bui Adena, Melaio bui Elekai, ¹⁶ Ido bui Zakali, Ginetõ bui Mesulaũ, ¹⁷ Abia bui Zikeli, Miyãme bui, Maadia bui Piletai, ¹⁸ Bilega bui Samua, Semaia bui Yonatãa, ¹⁹ Yoialibu bui Matenai, Yedaia bui Uzi, ²⁰ Salu bui Kalai, Amoku bui Eβεε, ²¹ Ilikia bui Asabia ní Yedaia bui Netanelio.

²² Wà sa'ona uabeleo t̄o d̄alau za ḡoo p̄o Eliasibu ní Yoiadao ní Yohananio ní Yadua de sa'onkia ũ e Pεεsio kí Dalusi kpalableḡooe. ²³ Wà Levii bui uabeleo t̄o dà ladau e Eliasibu t̄õna Yohanani ḡoo. ²⁴ Levii bui d̄aanao t̄on ke: Asabia, Selebia, Binui, Kamieli ní Yesua. An gb́eo ĩ yãwemá táasilea ní sãaukpaa guu gã ní gãoe, lá Lua gb́é Davidi dilewa. ²⁵ Gb́ee beeo mé bíibled̄õana p̄o aai Lua ua làasio ní a b̄leo d̄õa ũ: Matania, Babukia, Obadia, Mesulaũ, Talem̄o ní Akubuo. ²⁶ Gb́epio ku ḡoo p̄o Yesua né Yoakiũ, Yozada t̄õna de sa'onkia ũe. Neemii mé bùsu d̄aana ũ, sa'ona Ezala mé yãdanede ũ.

Yelusaleũ bíi sakēa

²⁷ Yelusaleũ bíi sakēgɔ wà Levii buiɔ wèlɛwɛlɛ gu pɔ aa kuu, wà gèrɔnɔ Yelusaleũ aa bíi sakē n pɔnao n sáaukpaaɔ n lesiao n sésɛnaɔ n mɔɔnaɔ n kúuɔ. ²⁸ Lèsina pɔ kái n Yelusaleũɔ kɔ kàaa we, Netofa bualoũdeɔ ²⁹ n Begiligalideɔ n gbé pɔ kú Gɛba n Azemavɛo saɛɔ, asa lèsinaɔ nízia bualoũɔ kpà Yelusaleũ saɛ weɛ. ³⁰ Sa'onaɔ n Levii buiɔ gbābò níziaɛ, ɔ aa gbābò gbé kɔnɔnɛ, ɔ aa gbābò bíiɛ n a bɔlɛɔ.

³¹ Má tò Yuda dɔaanaɔ dèdɛ bíiwa, ɔ ma lèsinaɔ kàaa gáli zɔɔ lɛɛ pla, aa dɔaané bíi musu. An gáli do bɛ ɔplaa oi, aa bɛ bíi musu Tufua Bɔlɛ oi. ³² Osaia n Yuda dɔaana lɛɛ doɔ té n kpe ³³ n Azaliao n Ezalao n Mesulaũo ³⁴ n Yudao n Běyãmɛɛo n Semaiao n Zelemiio. ³⁵ Sa'onaɛɔ kúrɔnɔ lɔ, aa kúuɔ kúkúa. Bee gbɛa Yonatãa né Zakali. Asafa mé Zakuu ì, Zakuu Mise ì, Mise Matania ì, Matania Semaia ì, Semaia Yonatãapi ì. ³⁶ Aà gbé beɛɔ kuaànɔ: Semaia, Azalɛli, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneli, Yuda n Ananio. Aa Lua gbé Davidi pɔ'ɔbɔnaɔ kúa. Yãdanɛde Ezala mé dɔaaané. ³⁷ Ké aa kà Nibɔna Bɔlɛ musu, aa dèdɛ Davidi wéle dedɛkii pɔ kú n aɛɔwa, gu pɔ bíi sɔsɔ kúu. Aa dɔ Davidi bei, ɔ aa kà I Bɔlɛ musu gukpe oi.

³⁸ Lèsinaɔ gáli plaadeɔ gè ɔzɛɛ oi. Má ténzi bíi musu n gbé kɔnɔ. Wa dɔ Kina kalangai, wa gɛ e bíi yàasa kii. ³⁹ ɔ wa gɛ Eflaiũ Bɔlɛa n Bɔlɛ Zio n Kpò Bɔlɛo. Wa dɔ Ananeli kalangai n Basɔo kalangao e Sã Bɔlɛ musu, ɔ aa zè Dakpeunaɔ Bɔlɛ musu. ⁴⁰ ɔ lèsinaɔ gáli plapiɔ kɔ kàaa Lua ua. Má kú we lɔ n

gbāade lee doo ⁴¹ ní sa'onae beeo: Eliakiũ, Maasea, Miyāme, Mise, Elioenai, Zakali ní Ananiao. Aa ní kùuò kúkūa. ⁴² Maasea ku we lo ní Semaiao ní Eleazaao ní Uzio ní Yohananio ní Malakiao ní Elaũo ní Ezeeo. Lèsinao lé lesi, Yezahia mé ní d̄aana ũ. ⁴³ Goo bee aa sa'ò maamaa, ɔ aa p̄onakè, asa Lua tò an p̄o k̄ena à k̄e z̄aie. N̄oee ní n̄eo lé p̄onake lo. Wà Yelusaleũdeoo p̄onakeapi s̄uu mà z̄a.

⁴⁴ Zibeezi aa ḡoeeo d̄ile làasi gb̄ez̄oo ũ, gu p̄o gbaoo ní buap̄o k̄aauo ní p̄o kwideo k̄aleu. Gb̄ep̄io lí buap̄o p̄o M̄oizi ikoyā d̄ile a de sa'onao ní Levii buio baa ũ séle z̄ewia ní z̄ewiao aa k̄aaa we, asa sa'onao ní Levii bui p̄o aai z̄ike weo yá k̄a Yudaoḡue. ⁴⁵ Lua ua z̄i ní gb̄āb̄oan̄eo de ní yá ũe. Lèsinao ní bíib̄oled̄oanao lío ní z̄i ke lá Davidi ní a né Salom̄oo d̄ilewa. ⁴⁶ Asa za Davidi ní Asafao ḡoo l̄esin d̄oanao kue, aai d̄oaa ní Lua táasileao ní aà s̄aukp̄aao. ⁴⁷ Zolobabeli ní Nεemiiio ḡoo Isailio pii lo l̄esinao ní bíib̄oled̄oanao k̄amasa k̄a lá gu lé d̄oe. Aai Levii buio asea kp̄amá, mé Levii buio í Aalona buio asea kp̄amá s̄o.

13

Nεemii yáḡḡo Isailioe gb̄ez̄a

¹ Zibeezi wà M̄oizi lá kyokè gb̄eone, ɔ wa è we ké Am̄oni ge M̄oabu buie suli ḡe Lua gb̄eo guuo, ² asa aai da Isailioe ní p̄obleao ní íoo. Aa fiab̄o Balaaũe aà láaikem̄ae, ɔ wá Lua aà yá líle samaa'oa ũ. * ³ Ké aa ikoyāpi mà, aa buip̄aleo b̄ole ní guu.

⁴ E yápi ào gé kei wà sa'ona Eliasibu d̄ile wá Lua ua làasi gb̄ez̄oo ũ. Am̄oni bui Tobia daee, ⁵ à kp̄ene

* **13:2** Nao 22.1-6

zõ kpà Tobiapiwa. Wì pówenti kálew we yãa ní tulaletio ní Lua ua pów ní pówena kwideo ní v̄eo ní nísi pów de Levii buiò ní lèsinaò ní bíibòledõanaò pów ùò ní laba pów wa kè sa'onaòneo. ⁶ Goo bee má kú Yelusaleũ, asa Babeli kí Aatasasa kpalablea wè baakwi ní plaode guu ma ea ge aà kíi. Goo pla gbea ma wabikèwà, ⁷ ò ma su Yelusaleũ. Ma yãvái pów Eliasibu kè bao mà, lá à Lua ua kpéne kpà Tobiawa. ⁸ Yápi kèm̄e Ìi maamaae, ò ma aà pów sèle kòlèè bàasi. ⁹ Ma m̄e wà gbãò kpénepi, ò ma ea Lua ua pów kàle we ní pówentio ní tulaletio.

¹⁰ Má mà ló w̄li Levii buiò ní lèsinaò aseá kpámáò, ò aa òb̄le Lua ua z̄iu, an baade tà bua. ¹¹ Ma zoadò gbãadeòwa ma m̄e: Ak̄ea a p̄akpà Lua uaii? O ma Levii buiò k̄aaa, ma ní baade dà a z̄iu. ¹² O Yudaò mò ní pówen kwide b̄ò ní v̄eo ní nísiò nípii, aa kàka làasiu.† ¹³ Ma sa'ona Selemia ní lak̄ena Zadokio ní Levii bui Pedaiào ðile làasip̄io gb̄ez̄z̄ò ù, ò ma Zakuu né Anana, Matania t̄õna ðile ní ðnl̄ede ù, asa wa ní ð̄ gb̄é náaideò ùe. Làasi pów biilea ní gb̄éne de ní yá ùe. ¹⁴ Ma Lua, ma yápi àò ðongu. Nsu yãmaa pów má kè n kpé z̄i yá musu suumpao.

¹⁵ Goo beezi ma Yudaè è, aale òz̄õ v̄eewa a íf̄k̄i kámaboḡz̄i. Ma gb̄eò è ló, aale su Yelusaleũ ní pówenaò kámaboḡz̄i. Aa yè z̄àa'inaòne ní v̄ebe'io ní v̄ebeò ní kaad̄emb̄eò ní aso p̄aleò, ò ma ní gba laai b̄leyiaa ḡoo pi z̄i yá musu.‡ ¹⁶ Tiideò ku Yelusaleũ, aai su ní kp̄o ní laa bui píio, ò aai yía Yudaòwa kámaboḡz̄i. ¹⁷ Ma zoadò Yuda gbãadeòwa ma m̄e: Yãvái pów ále k̄e bee s̄ò be! Ale kámaboḡz̄i gb̄alee.

† 13:12 Mal 3.10 ‡ 13:15 B̄a 20.8-10

18 Maa á deziò lé ke, ò wá Lua yāyia wéleε beewao lò? Ǿ ále kámabogɔɔ gbāle, ále aà pɔ fele sɔa? 19 Má ðile tó gu sí āsɔadazí oosi, wàli Yelusaleū bɔle gbaɔ tata, wasuli wēo e kámabogɔɔ gē. Ma azia gbéɔ kàle bɔlepiɔ, ké gbēe su gē ní asoo kámabogɔɔo yái. 20 Laatanao ní gbé pó lé pó yiaɔ ì bíi kpe gēn do ge gēn pla. 21 Ǿ ma lezámá ma mē: Tó a ì we sa, má á kúkūε. Za gɔɔ bee ò aai mɔ kámabogɔɔzì bo. 22 Ǿ má ò Levii buiɔne aa gbābo níziε, aai gé bɔledɔai, ké wà kámabogɔɔ dɔ Lua pó ũ yái. Ma Lua, to ma yápi àò dɔngu, ní ma wegwa n gbēke zɔo léu.

23 Gɔɔbeezi bo ma Yudaε è, aa nɔɔ sè Asedodadeɔ ní Amɔniɔ ní Mɔabuɔ guu. 24 Ǿ an néεɔ ì Asedoda yá ge buipále yá ma, aali Ebelu yāmao. 25 Ǿ ma zɔadɔmá ma ní ká, ma ní gɔεεɔ gbè, ma ní gbēεɔ mikā gá má wò. Ǿ má tò aa mē wa sí ní Luao, wa ní nenɔεɔ kpásá ní negɔεnaɔwao. Wa ní nenɔεɔ sé ní negɔεɔne ge nízi pó ũo. 26 Maa Isailiɔ kí Salomɔɔ duunakèò lò? Buié kía ì kaaawao. Aà Lua yeaazi, § ò à aà kpà Isailiɔ pii kía ũ, kási baa aàpi, buipále nɔεɔ mé aa aà dà duunau.* 27 Ǿ wá mà ápiɔ sɔ a yāvái zɔopi kè, a zìbɔnkpekè wá Luaε, a buipáleɔ sè nɔ ũ. 28 Yoiada néɔ do pó de sa'onkia Eliasibu tɔūna ũ mé Oloni gbé Sambala né sè yāa, ò ma aà yà. 29 Ma Lua, to an yá àò dɔngu, asa aa sa'onke gbālεε, aa n bàa kua ní sa'onao ní Levii buiɔ yádileε gbòo. 30 Ma buipáleɔ yáɔ pii bò sa'onao ní Levii buiɔne, ò ma ní baade dàziu. 31 Ma εa yàa labakeεa gɔɔ ðile gbéɔne ní buapó káauɔ kpaaɔ. Ma Lua, to ma yá àò dɔngu a

§ 13:26 2Sam 12.24-25 * 13:26 1Kia 11.1-8

maa ũ.

Bibeli Luayátaalá

The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

xxxi

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9